

השבי"ץ פוזן בשיגוף גולגולת פולד באינטרנט, ומפיע
באגר ישיבה קדימא משה, באגר "ישיבה" ובפייסבוק.

שבי"ץ

לומדים תורה ובכף

שבת בצהריים
נשא | 410
אחרי שתגמרו,
תוכלו בבקשה להעביר
את השב"צ
לזה שלידכם או לגניזה?
תודה.

פתוח! אפשר להל... שני דברים/ד'

אני רוצה לשתף בשני דברים שיש לי: אחד - הרבה פעמים אני בטוח מה חבר שלי צריך לעשות כדי שיהיה לו טוב, וכשאני מנסה לשכנע אותו הוא מסרב, ואני לא יודע אם צריך להרפות או להמשיך לנסות לשכנע. עוד משהו - לפעמים אני מרגיש שה' מאיר אלי פנים והכל מסתדר בלי שעשיתי שום דבר מיוחד (ולפעמים אפילו כשלא מגיע לי).

סבלנות/אני

לפעמים יש משהו שאני צריך לעשות, ואני לא מסוגל להתאפק. למשל אני צריך לסמס למישהו, אז אני מוציא ישר את הפלא' מהכיס ושולח. יכול להיות שעכשיו הוא עסוק או משהו כזה, אבל אני חייב לשלוח עכשיו. יש בזה משהו טוב שאני לא דוחה דברים לאחר כך, אבל אני מרגיש בפנים שזה מגיע ממקום לא טוב. אני יודע שלכל דבר יש את הזמן שלו ולפעמים צריך לחכות לזמן המתאים ולא לדחוף הכל לעכשיו, אבל קשה לי להתאזר בסבלנות. למה באמת להיות סבלן? מה רע בזה שאעשה את הדברים דווקא עכשיו? אני מרגיש בפנים שזה לא טוב, אבל למה? לא תמיד חוסר הסבלנות שלי לוחץ אנשים אחרים או מפריע להם, אז למה באמת זה בעייתי?

חלילה? גבנה? שיגוף רגש? falmarooo@gmail.com

תארו לעצמכם ש:הלווייתם לחבר שמונה שקלים והוא החזיר לכם מטבע של עשרה. אמרתם לו שהלווייתם שמונה, והוא אמר: "נאאא! אין לי כח לפרוט. שיהיה במתנה". אז מה עושים: הלכות ריבית - ב':

איסור ריבית שייך מהתורה רק כשהתשלום ניתן עבור הזמן שהכסף נמצא אצל החייב, אבל יש דברים נוספים שחכמים אסרו. לכן, אם הלווה אומר למלווה **בשעת החזרת ההלוואה** שהוא נותן לו יותר כמתנה גמורה ולא בגלל ההלוואה, מותר לקבל ממנו. אם הוא אומר **בשעת נתינת ההלוואה** שהוא ייתן אחר כך עוד כמתנה, אסור.

מהתורה מותר לסכם שאם הלווה ישלם בזמן הוא ישלם רק את מה שלווה, ואם הוא יאחר הוא ישלם סכום נוסף, כי הסכום הנוסף אינו שכר המתנה אלא קנס שנועד לזרז את הלווה לשלם. אמנם חכמים אסרו זאת משום מראית עין ושמה אנשים יערימו לתת ריבית בדרך זו.

אם לא סיכמו והלווה רוצה מעצמו לשלם יותר כפיצוי על האיחור, יש מקלים. אולם אם הוא רוצה לשלם סכום מסוים עבור כל יום או חודש של איחור, אסור.

לשמור ולעשות

חיוניו של שבי"ץ

חצי הכוס השמחה

ושב הקיץ מליץ, ופויים של טראם קיץ. במאמר לא פשוט אפילו גיכונים בוימים אלו. מבאנה דודפם בעלגה דודפם מבאנה דודפם מבחן. מלן שלכן יאם יש סוף, ואפשר אכנה קצת אמרלש לפני שהלכים אישון. אבא יש גם דברים נחמדים בעלגה - פן גירוף טוב אקנול אצטמי חפיסם שוקולד, פן מלגה אי יכול ריכוש שלא ידעג חיה, ופן נגלגל אי אפלוש שוב ושם אגר. רי היה שמניוסט לוי. בחור חמוד בדמא ומאד שמח. יש לו חוש טכני מפתח וכבר בשמניוה פוא פוך אצבד קצת במוסך, אצבד אממא שלו הפרכסה.

אחזר כדי אפלוים בעלגה. "אם לא פויגי חזר אפם, איך פיינו מדברים?" פוא טפח חן שכמי בחיך, אמר גרד ומיפד אכחינה שכמטש הפחיה.

בסוף אארה בחינה שמעגה אארה אמר במסדרון ארכיוניסט: "אם אגה אארה אג אצמך - גממד, אם אג פוישיפה - גמטא. ככה גחזר אלוה רכבה". בדיוק עבר שם שמניוסט בכפכפים שזרק ארי: "די איגר, גן אגנשים ארצו אג הפיכויניא!"

כשפליעף חנה בעלגה פשנה, חיכגי ארי. רציגי אדבר איגל. הפחמם קצת קירקל אי אג מצב פדוח, ופויגי צריך מישהו שמח שימקד אי אג הפמט בחצי הכוס שממחה אחזי החאוו. פחיים של רי רכבה יוגר קשים, ובכל זאג פוא גמיד שמח. אלוו פוא יוכל אצבד אי.

כמו בסיפורים, דווקא כשחיכגי או, רי לא פליעף חיכגי בעלגה אחת חיכגי שגיים, הפחמם לא פחה וכשפלושיג לא רעאיג אג רעמג פליעף שלן, פחחגי אלוש שאווי סוף סוף פוא סיים גלדג בעלגה מלאה ופוך אמוד אבדפה סוציאליה באינרביסטט.

פשלגי אג מספר הפאפון שלו במזכיולג ופגשקרגי. גפוס. פגקרגי אלוו חד פחם אחרי יומיים. פוא לא

חזר אלו. אחרי יומיים פוא מגקשר אלוו פאז. "מה קורה, צייפופ? מצטער אחי שלא חזרגי איך, אבא יש אי חמם אכשיוו."

"סוף סמסט, אפה? שאאגי, גליד, פמבחנים שמ שונים מפעלגוה?" "איפה מבחנים?" פוא לא הפיין מה פיה ברור אי, "יש לן חמם בעלגה?"

"אג, אז אגה בא אישיבה מגישה פקיץ?" "לא נראה אי שאליעף אכפה", פוא אמר בקול קצת רציני, "אבא אג פשיחה פקבולה אפשר אצטג בטאפון", פחליבול חזרה או אקול, "יש לי שיחור חינם! אז ספר אי, נעך מגבער, איך פארכה בעלגה פשנה?"

סיפרגי חן הפחמם בוימודים חן פבאס פקצג אקפה אאגי אאחונג. אני משהגז אפמיך אצטג פכא גם חם פצער פאם, אבא זג נשאר איגי.

"אני מבין", פוא אמר בעצב פהג, "אבא לא אצמרי. אני יכול לשאלו משהפ?" "ביטח!" "סויחה חן פשאלה, אבא אני לא מבין: איך בחור מוכשר, שפא מביג טוב, שישלם ומוד פנחג ומציח סך פכא במבחנים, יכול אפילו מבאס!?"

לבי"ץ שלום, שמריפו.

בצאתי לקראתך

הגענו לברכה שבזכותה "תפילת שמונה עשרה" כבר תשע עשרה. ברכת המינים נוספה באמצע, אבל השם של התפילה נשאר. למה?

במהות, התפילה כוללת שמונה עשרה ברכות. בפועל צריך עוד ברכה, אבל שם התפילה מתייחס לבסיס העקרוני-רוחני שלה. ראיתי פיתוח מאוד יפה של העניין בספר "שפתי תפתח" של הרב חיים וידל וספר יפה מאוד על תפילת שמונה עשרה, בשם המהר"ל: באופן מהותי, התפילה שלנו היא פניה להשפעת טוב וברכה לעולם, להוספת חיים. לכן יש בה חיי ברכות. אמנם מכורח המציאות, יש כאלה שמנסים לפגוע בעולם בדעותיהם ההרסניות, נקרא להם בשמם: נוצרים, וכדי להיטיב לעולם אנחנו צריכים גם לבקש שהרוע שלהם יכרת. אנחנו לא אוהבים להילחם, אבל כשצריך לאחוז בנשק, מי שלא עושה זאת, פוגע בכל אלו שהיה עליו להגן עליהם. גם כשאנו צריכים להוסיף ברכת-קללה שכזו, אנחנו מביעים את חוסר רצוננו העקרוני להתעסק במלחמות בכך ששם התפילה נותר "תפילת שמונה עשרה".

לכן גם לא תיקנו ברכה זו בתחילה אלא חיכו עד שהנוצרים הראשונים יהפכו לגורם מאיים, ורק כשנוצר הכרח תיקנו ברכה שתגרום לביורר אצל כל יהודי: אני עם היהודים או הנוצרים? גם בימינו יש ביורר דומה: **אולי עם הרפורמים? או אולי חרף יותר?**

אני עם היהדות או תרבות המערב?

השאלה הזו מורכבת מדי בשבילי. מה שכן, צריך לשים לב שברמה הפשוטה, ברכת המינים לא תוקנה כנגד אויבים פיזיים כמו דגאש וחמאס, אלא נגד אויבים רוחניים-תרבותיים. אם תרצה להקביל למציאות היום, בתחילה, ה'מינים' (זה היה הכינוי של הנוצרים הראשונים) היו בתוך עם ישראל, ועם הזמן הם הקצינו עד שנפרדו לגמרי והקימו דת חדשה. יכול להיות שהרפורמים אותו דבר, אבל בנוגע לתרבות המערב שהזכרת, יכול להיות ששם קיים דבר דומה מהכיוון ההפוך: תרבות המערב, גם אם לא תמיד סתרה אותה חזיתית. כיום יש זה בלשון המעטה, לא תמיד סתרה אותה חזיתית. כיום יש הקצנה הולכת וגוברת בתרבות המערבית, עד שבסופו של יום, כל יהודי שכיום נוסע במקביל בשני המסלולים - גם היהדות וגם התרבות המערבית, יצטרך לעמוד בצומת דרכים ולבחור מה היעד שלו ולאיפה הוא שייך. הוא לא יוכל להיות נאמן לאלוקיו, לעמו ולעצמו אם הוא ימשיך להיות חלק מתרבות שמנסה לטשטש גבולות יסודיים כמו בין ישראל לעמים, בין גברים לנשים ובין קודש לחול. הוא יצטרך להכריע.

שעת סיפור

ידועה פעילותו של הרב משה לוינגר זצ"ל למען ארץ ישראל, אבל לא כל כך ידועה שקידתו בתורה. הרב לוינגר זצ"ל היה תלמיד חכם גדול. הוא למד והסתופף בצילו של הרב צבי יהודה בישיבת מרכז הרב, וביום חתונתו הוא למד בבית המדרש עד שהגיעו לקרוא לו להגיע לחופה. לאחר מכן, גם בשנים בהן עסק בפעילותו הציבורית וכמעט לא נתן שינה לעיניו, תמיד הקפיד לשמור על זמן לימוד, גם לפנות בוקר, על חשבון שעות השינה המועטות שהיו לו. תמיד היה הולך עם ספר ביד. בשנים האחרונות עבר הרב ניתוח ראש בליל חג שבועות. כאשר התעורר, הוא ביקש מנכדתו שתקרא לו את הקריאה בתורה. על אף שהיה נראה בהתאוששות וחצי דרום, הוא תיקן אותה בדקדוק הקריאה.

לע"נ ר' ישראל בן קלמן קלונימוס ז"ל
לע"נ ר' ישראל בן אברהם צבי ז"ל
לע"נ הרב משה לוי זצ"ל
לכות כל עם ישראל

קודא קבוע

ל סולת קבוע

תפילה שאין כמותה

קצת קשה לכוון בתפילה כשבראש יש מחשבה שאת התפילה הזו התפללנו כבר מליון פעם, ועוד נתפלל כמה מליארדים...

בפרשה הנשיאים מביאים את קרבנותיהם לרגל חנוכת המזבח. כל יום נשיא אחר, כל יום אותו קרבן - קערת ומזרק כסף מלאים סולת למנחה; כף זהב מלאה קטורת; פר, איל וכבש לעולה; שעיר לחטאת; שני פרים ואילים, עתודים וכבשים לשלמים.

התורה חוזרת ומפרטת בכל נשיא את הקרבן שהביא, ששה פסוקים כפול שנים עשר נשיאים. מאוד ארוך. היה אפשר לקצר את זה בצורה פשוטה: אחרי פירוט הקרבן הראשון היה אפשר להוסיף "וכן הקריבו" ולרשום את שמות שאר הנשיאים. למה התורה לא עשתה את זה?

כי אם הקרבנות הורכבו מאותם רכיבים, המקריבים היו שונים. ואם המקריבים שונים, הכוונה הפנימית של הקרבן אחרת. ואיך אפשר לומר על קרבן נשיא יהודה ש"וכן הקריבו" גם שאר הנשיאים?

ואפילו אם היה מדובר באותו אדם שחוזר ומביא את אותו קרבן, הכוונה הפנימית יכולה להשתנות מאוד בין קרבן לקרבן. והכוונה הזו היא לא משהו טפל לקרבן. היא העיקר. עבודת הקרבנות היא ביטוי מעשי של עבודה פנימית של התקרבות לה'. לא סתם אמרו על הקרבנות: "אחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוון את לבו לשמים". השאלה היא לא מה הבאת. השאלה כמה לב הבאת עם זה.

וגם בתפילה שבמקום הקרבנות זה כך. אנו עומדים לפני ה', פונים אליו, מתקרבים אליו, מדברים איתו בזמן היקר של התפילה לפניו. מילות התפילה חקוקות בסידור עוד מהתפילה הקודמת, אבל הכוונה הפנימית שנמלא בה אותן חדשה לגמרי.

כי הכוונה מגיעה מתוכנו, מהמקום שבו אנו נמצאים כעת, בשעה של התפילה הזו. כמו ששום אדם אחר לא יכול לכוון את התפילה הזו למטרותה כמו שאנחנו יכולים לכוון, כך גם אנחנו לא יכולנו לעשות זאת בתפילה הקודמת כמו שמתאפשר לנו רק עכשיו.

אז אם עולה לנו מחשבה קטנה ש"היינו כבר בתפילה הזאת", צריך לדעת שהיא נכונה חלקית. בחלק המילולי החיצוני - היא צודקת. אבל בנוגע לכוונה הפנימית, להתעוררות הפנימית שמתרחשת בתפילה - אין, לא היתה ולא תוכל להיות תפילה כמו זו שאנחנו עומדים להתפלל כעת.

כל מפגש עם ה' שונה מזולתו. גם אם היו לנו כבר מאה תפילות לא מלוטשות, זה לא מונע מתפילת העכשיו להיות חדה ולבקוע את כל הרקיעים. כל תפילה היא הזדמנות מיוחדת להתקשר לה' מהמקום שלנו עכשיו. והמקום הזה הוא רק עכשיו. יש לו תפילה אחת להזניק.

מוצאי שב"צ

לאידיאלים יש מחיר, והם שווים יותר.

המשב"צת:

כתיבה ועריכה: חיים ברנסון.
עיצוב גרפי:
עיתור- סטודיו לעיצוב גרפי.
איורים: אריאל חצרוני.
תודה לצביאלי סקולניק.
falmarooo@gmail.com